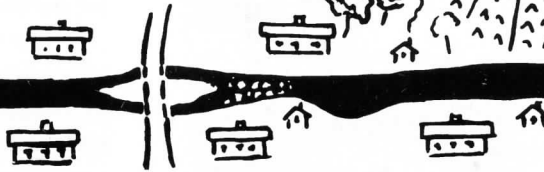

Koskelaiset

SUKUSEURAN
JÄSENLEHTI

15.12.2003

N:o 24

K. WASELIUS

Kerttu Waseliuksen maalaama lapinmaisema

15.12.2003

SUKUSEURA JA OMA SUKU

Kotiseutu ja omat sukulaiset ovat perinteisesti meitä lähinnä. Tyypillistä nykyisenä aikana on kuitenkin se, että kotiseutu vaihtuu työn, koulutuksen ja avioliittojen myötä. Meillä menetetyt Karjalan paikallaisilla hajonta on entuudestaan tavallista suurempaa. Tässä onkin sukuseuralla oma tehtävänsä ja haasteensa kadonneiden yhteyksien ja kaukaisempien sukulaisten löytäjänä.

Suvun ja sen perinteiden merkitys alkaa meille useimmille kirkastua vasta sitten, kun ikää on tullut riittävästi ja työelämän paineet alkavat hellittää. Suomalaisen yhteiskunnan sodanjälkeisen ajan kehitys on ollut niin nopea, että nuoremman polven on vaikea sitä käsittää. Banaaneja alettiin saada olympiakesänä 1952. Jäätelöä alkoi olla kioskeissa jo hiukan aikaisemmin. Vasta 1960-luvulla alkoi tavallisilla ihmisillä olla mahdollisuutta ja varaa matkustaa ulkomaille. Koska matkavaluutan säännöstely oikein lopetettiin?

Miten vanhat ihmiset tulivat toimeen, kun voimat ehtyivät ja vain harvat saivat eläkettä. Kunnalliskotikaan ei ollut ilmainen, vaan lapset saivat osallistua kustannuksiin ellei hoidokilla itsellään ollut varaa. Vuoden 1961 työeläkelaki TEL alkoi täydellä tehollaan vaikuttaa vasta 1930-luvulla syntyneiden eläkkeisiin. Vasta TEL:in jälkeen säädettiin yrittäjien samoin kuin maataloudenharjoittajien eläkelait. Vastauksia tämän tyyppiin kysymyksiin voi saada ainakin osittain haastattelemalla vanhempiaan ja isovanhempiaan.

Entisiä oloja pohtimalla ja kyselemällä voi syntyä ajatus sukukirjasta. Tässä mielessä esittelemme Koskelainen - Eriksson sukukirjaa, joka monelta osin kelpaa malliksi muillekin. Vaikka sukusi ei olisikaan päältä päin katsoen niin kauhean kiinnostava, niin kannattaa perehtyä omiin juuriinsa. Muis-toja kannattaa kysellä ja koota ajoissa, niin kauan kuin sitä on saatavissa.

Myös sukuseura on yhdistävä tekijä. Sitä kautta voit tavoittaa kaukaisempia sukulaisia ja sen välityksellä ehkä saada jo toisten hankkimaa ja tarkistamaa tietoa suvun vaiheista ja asumuksista.

Koskelaisten Sukuseuran kunniapuheenjohtaja Hannu Koskelainen on tehnyt arvokasta työtä tallentamalla kirjoissaan 1930-40-lukujen historiaa. Näistä hän ”Evakkopojan kujanjuoksussa” keskittyy kahteen evakkomatkaan kun taas ”Härkäviikoista Tahvananpäivään” on kuvitteellinen, mutta vahvasti 1930-luvun todellisuuteen perustuva romaani.

Hyvin selvityksin koottu valokuva-albumi, sukukirja, kyläkirja tai pitäjäkirja palvelevat kaikki samaa tarkoitusta: ne auttavat meitä ymmärtämään niitä olosuhteita, joissa esivanhempamme ovat eläneet ja jotka ovat myös osaltaan antaneet aineellisen ja henkisen pohjan omalle elämällemme.

Sukuseuramme lokakuun lopussa pidetyssä johdotokunnan kokouksessa oli varsin optimistinen tunnelma; seuran toiminta koettiin tarpeelliseksi ja sen tulevaisuuteen uskottiin. Myös ensi kesän kotiseutumatkaan löydettiin uusia ajatuksia ja sinne uskottiin myös nuorempien sukupolvien edustajia.

Joulun lähestyessä toivotan sukuseuran johdotokunnan puolesta kaikille lukijoillemme hyvää perinteistä Joulua sekä parhainta onnea ja menestystä vuodelle 2004.

Heikki Koskelainen

Sukua tutkimaan?

Sukututkimuksen suosio on viime vuosina kasvanut nopeaa vauhtia. Yhtenä syynä siihen on ollut sotien jälkeisen ajan jälkeen voimistunut muuttoliike, jolloin suvun jäsenten keskinäiset siteet ovat höllentyneet. Serkuksiakaan ei välttämättä tavata kuin hautajaisissa, pikkuserkuista puhumattakaan. Aina ei myöskään tiedetä kaikista sukulaisista eikä suvun vaiheista.

Toisaalta nykyisin on yhä helpommin saatavissa tietoa. Tietotekniikan kehityksen myötä on pääsy kirkonkirjoihin ja muuhun lähdeaineistoon helpottunut. Sukututkimuksen aloittamista helpottavat myös saatavissa olevat oppaat. Erityisesti karjalaiset taustat omaavalle tarjoaa hyvän johdannon Päivi Repo-Lehtosen suunnittelema Karjala-tietokantasäätien julkaisema Multimedia sukututkimuksesta. Tätä CD-romlevylle tehtyä opasta on saatavissa edulliseen hintaan Karjalan Liitosta.

Muita hyviä oppaita saa Sukuseurojen Keskusliitosta (puh. (09) 4369 9450). Sellaisia ovat esimerkiksi:

Sukututkimuksen ABC, joka 21 sivullaan antaa lyhyen johdatuksen sukututkimuksen maailmaan. Kirja antaa hyödyllisiä vinkkejä siitä, mistä tietoa saa ja miten aihetta voi opiskella. Hinta 3,50 euroa.

Sukututkijan tietokoneoppaan avulla voi perehtyä tietokoneen hyödyntämiseen ja sukututkimustulosten tallennusohjelmiin. 72 sivua, 13 euroa.

Eri oppaiden avulla voi myös perehtyä historiankirjoissa esiintyviin sanoihin ja lyhenteisiin sekä vanhoihin käsialoihin. Esim. Sanasto Sukututkijalle sisältää yli 10000 sanan tai lyhenteen tulkinnan.

SUVUN MUISTOT TALTEEN

Jokainen meistä on joskus kuullut sanottavan tai muistaa itsensä huokaisseen, että ”olisi pitänyt kyseellä isovanhemmilta enemmän heidän vaiheistaan”. Paitsi että muistitietoa on jäänyt unohduksiin, myös paljon kirjallista materiaalia on heitetty menemään. Suvun muistin kannalta tärkeää tietoa ovat tavanomaisten valokuvien lisäksi esimerkiksi vieraskirjat syntymäpäiviltä, koulutodistukset, kansakoulun raittiuskilpajoituksissa saadut palkinnot ja monet muut sinänsä vaatimattomilta näyttävät paperit. Vanhat kirjatkin omistuskirjoituksineen antavat vihjeitä perheen elämästä ja harrastuksista.

Kari Rahiala antaa kirjassaan ”Menneen suvun voima” (Kustannus Oy Ajatus 1999) hyviä vihjeitä säästettäväksi kelpaavista pienesineistä, joiden takana on tarina. Sellaisia on esimerkiksi isän rintamalla sodan aikana vuolema lelu, jopa äidille Syvärillä tehty muisto. Hän mainitsee myös, että olisipa oivallista, jos lapset ja lasten-lapset tietäisivät millaisia arvomerkkejä tai kunnianosoituksia vanhemmat ovat saaneet. Niiden ei tarvitse olla tasavallan presidentin antamia arvomerkkejä. Ne voivat olla marttatoiminnasta, maatalousnaisilta tai työväenjärjestöiltä yhtä hyvin kuin urheiluseuroilta tai karjalaistominnasta saatuja ansiomerkkejä. ”Kyllä meidän on paikallaan tietää heidän harrastuksistaan tai edunvalvonnastaan sen verran, että edes ansio- ja kunniamerkit panemme talteen ja etsimme tiedot, miksi ja milloin ne sukulaisellemme annettiin”, kirjoittaa Rahiala.

Edelliseen voi joku sanoa, että kyllä sitä monenlaista vanhaa tavaraa ja valokuvaa on itse kullakin vaikka kuinka paljon. Saa sitten jälkipolvi päättää, mitä sille tehdään. Jos näin asennoidutaan eikä valmiiksi lajitella ja kirjata säilyttämisen ja muistamisen arvoista aineistoa, niin suurin osa siitä menee varmasti kaatopaikalle. Siksi itse kunkin kohtuullisen varttuneeseen ikään päässeeseen kannattaa hyvissä ajoin aloittaa omalta osaltaan suvun muistojen talentaminen.

Tärkeitä eivät tietenkään ole tavara tai esineet yleensä. Valokuviakin on viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana kasautunut niin paljon, että niistä kannattaa säilyttää omaisia ja sukulaisia varten vain ne, jotka jaksaa luetteloida ja joilla on merkitystä muillekin kuin itselle. Meillä karjalaisilla on kuitenkin jotain erityistä ja arvokasta säilytettävää, nimittäin muistot evakkotieltä, pika-asutuksesta ja yleensä asettumisesta uusille asumisalueille. Näiden sotavuosien aikaisten ja sen jälkeisen ajan muistojen tallentamisella on jo kiire.

Heikki Koskelainen

UUTISIA NYKYKARJALASTA

Tiesitkö, että myös Helsingissä on Lappeenrannan (Kauppakatu 41) ohella Karjala-myymälä osoitteessa Kasarminkatu 16. Myymälän Uutiset-lehdessä on Markus Lehtipuun kokoamia uutisia myös meille tutuista tutuilta paikoilta. Tässä lainataan niistä muutama hiukan lyhennettynä näytteeksi:

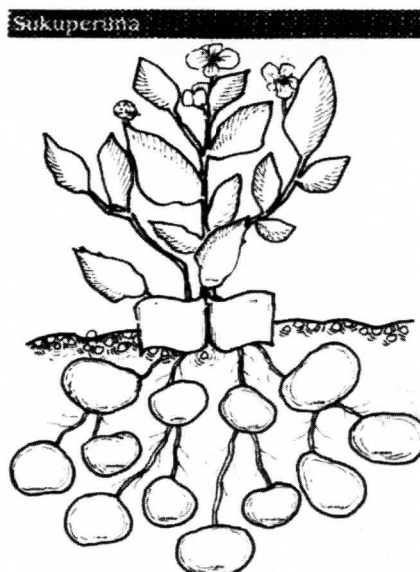
Lukoil-yhtiön Uuraan sataman piti olla valmis jo syyskuussa, mutta työt ovat edelleenkin kesken öljysäiliöiden ja rakennusten samoin kuin itse laiturin osalta. Satamaprojektin työvoimaa on asutettu Kaislahden kartanon alueella sijainneeseen rapistuneeseen pioneerileiriin sekä sen viereen aaltopellistä rakennettuihin viiteen kaksikerroksiseen parakkiin.

Vahviala on tuhotun teollisuuden muistomerkki. Vain Kintereessä ja Vahvialan kylissä on pienimuotoista sahaustoimintaa. Muualla teollisuus on raunioina: Rakkolanjoella raunioina ovat tiilitehdas ja paperitehdas, tosin tiilirakennuksesta on osa asuntoina, mutta kaakelitehtaasta ei ole jäljellä muuta kuin tiilimurskaa. Nurmissa ei tehtaita enää ole ja Kintereen kylässä on kaksimetrinen hurja koski, entinen myllyn paikka, jäänyt rappiolle.

Viipurin maalaiskunnan Ihantalasta löysi suomalainen retkikunta elokuussa ihmisen luita ja pääkallon osia. Kyseisellä paikalla Pyöräkankaalla taisteltiin heinäkuussa 1944 Ihantalán viimeisiä taisteluita.

Jotain positiivistakin on tapahtunut: Stora-Enson saha on valmistunut Impilahdelle neuvostoaikaisen turkistarha-alueen päälle.

Viipurin tulevaisuus näyttää sen sijaan huonolta. Kun Viipurin ohitustie piakkoin valmistuu, se vie rekkaliikenteen ohella myös varakasta pietarilaisväkeä pois keskustasta. Suomalaisten matkailijoiden määrät ovat vähentyneet viimetalvisen boikotin jälkeen, eikä torikauppaakaan käy enää entiseen malliin.

Kerttu Waselius

Monessa mukana on ollut lehemme uskollinen avustaja, Kanadassa jo 45 vuotta asunut Kerttu Waselius. Viime kesänä hän viipyi tavallista kauemmin Suomessa opiskellessaan Suomen Raamattuopistossa. Tällöin minulla oli myös tilaisuus tavata hänet ja näin tutustua lähemmin tähän tarmokkaaseen ”Jumalan pätkätyöläiseen”, kuten hän on joskus itseään kutsunut. Aviopuoliso Nils oli heittänyt Kertulle ajatuksen hakea lisäoppia hengellisistä asioista. Hän kertoo Avoimen Raamattukoulun olleen paitsi hengellisen elämän kasvun ja syventämisen, myös levähdysten ja latautumisen paikka.

Kerttu kertoo Raamattuseuran lehdessä, että ennen talvisotaa elettiin kotikylässä vahvaa herätyksen aikaa, ja hänen kotonaan pidettiin seuroja. Hänen nuorena kuolleen isänsä siunauksesta ja uunin päältä katsellusta seuratuva lienee evankeliumin siemen kylvetty hänen sydämeensä.

Kerttu Koskelainen oli aikanaan tunnettu urheilija, joka kunnostautui niin hiihdossa, soudussa kuin suunnistuksessa. Nämä hyvät harrastukset veivät hänen elämästään 17 vuotta.

Kanadaan Kerttu muutti vuonna 1958 oltuaan sitä ennen vuoden Ruotsissa. Hän oli ajatellut viettää Kanadassa korkeintaan 3-5 vuotta, mutta niin siinä kävi, että löysi sieltä heti kohtalonsa, nimeltään Nils Wasenius.

Tyypillistä Kertulle on, että hän ei puhu paljon itsestään, mutta sitäkin enemmän niistä ihmisistä, joita hän arvostaa ja joilta hän kokee saaneensa oppia. Nissen täyttäessä 80 vuotta Kerttu kirjoitti Länsirannikon Uutisiin kauniin artikkelin hänestä. Siinä hän kuvaa lämpimin sanoin miestään, tätä entistä suomalaista sotilasta, kullankaivajaa, miinanraivaajaa ym., joka sittemmin päätyi Kanadaan puutavarakusiksi ja lopulta 11 vuodeksi Ontarion poliisitoimen palvelukseen vahtimestariksi.

Kerttu kertoo, että Nisse ei tunne eikä tunnusta minkäänlaisia arvojärjestyksiä ihmisistä puheen ollen. Rikas ei ole köyhää huonompi ei parempi, ei intiaani valkoista yhtään vähempi. Häneltä on aina riittänyt aikaa, apua ja neuvoja tarvitseville. Luke-mattomat ihmiset ovat löytäneet hänessä luotettavan, lämminhenkisen ihmisen, jolla on aikaa kuunnella ja ymmärtää mitä erilaisempia asioita.

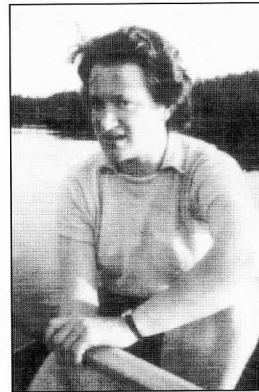
Noin kaksikymmentä vuotta sitten Nissen tultua eläkeikään he muuttivat Ontariosta Kanadan länsirannikolle British Columbiaan. Siellä he asuvat edelleenkin Vancouverissa sijaitsevassa suomalaisessa lepokodissa. Kohta heidän muutettuaan etsittiin lepokotiin henkilö, joka lukisi vanhuksille Raamattua kerran viikossa. Kerttu pitikin raamattupiiriä kolme ja puoli vuotta ja varmaankin juuri tähän liittyen täydensi viime kesänä tietojaan Raamattuopistossa Kauniaisissa.

Hän kirjoittaa edelleenkin aktiivisesti Länsirannikon suomenkielisiin lehtiin. Näitä kirjoituksia, jotka kaikki on kerätty leikekirjaan, onkin kertynyt jo yli 500. Viime aikoina on löytynyt myös aikaa maalaus-harrastukselle, mistä on osoituksena lehemme tämänkertainen kansikuva. Valitettavasti vain mustavalkoinen kuva ei tee oikeutta alkuperäiselle värikäälle maalaukselle.

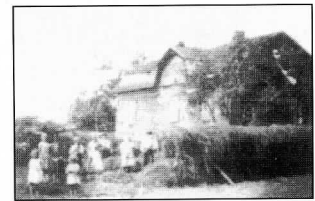
Kanadassakin on menetetty kotiseutu ollut Kertun sydäntä lähellä. Muistojaan hän on koonnut siellä julkaistuihin kirjoihinsa Koskelaa muistellessa (1990) ja Koskelaa vanhoissa kuvissa (2000), jotka kuitenkin ovat olleet jo pitkään loppuunmyytyjä. Lehemme viime numerossa hän muisteli vuonna 1990 tekemäänsä ensimmäistä sodan jälkeistä matkaansa kotiseudulle nimellä Sieniretki Hapenensaareen.

Tätä kirjoittaessa huomasin, että Kerttu on tämän vuoden aikana täyttänyt 75 vuotta. Fyysisesti hänellä varmaan onkin näin paljon ikää, mutta henkisesti hän on valppaasti aikaansa seuraavana ihmisenä paljon ikäistään nuorempi. Sydämelliset, myöhästyneet onnittelumme tälle sukuseuran aktiiville, joka kunniaaasti on edustanut meitä sekä kotimaassa että Amerikan mantereella.

Heikki

Soutaja Kerttu Koskelainen

Ylijoen talo 1937. Koskelan kylä. "Uunin päällä"

Kerttu ja Nils Waselius itsenäisyyspäivän juhlassa 1995 Vancouverin lepokodilla.

Matkalla Yrjö Korhosen kultakaivokselle 8.7–64

Kullankaivajaa tapaamassa Lemmenjoella

Muutama viikko sitten kuoli 81-vuotiaana kullankaivaja Yrjö Korhonen. Hän kuului siihen sodanjälkeiseen ikäluokkaan, joista moni Nils Waseniuksen tavoin sai 1950-luvun alussa kultakuumeen ja lähti Lappiin kultaa vuolemaan. Pekka Koskelainen muistelee seuraavassa valokuvien kera Lemmenjokea ja Yrjö Korhosta. Vaimonsa Irman, hänen serkkunsa Aunen ja tämän aviomiehen Heikki Korhosen kanssa Pekka tutustui kullankaivajan elämään heinäkuussa 1964. Yrjö oli Heikin vanhempi veli.

Yrjö Korhonen oli Lemmenjoen ensimmäisiä kullanhuuhtoja, yksi tunnetuimmista. Yli viisikymmentä vuotta hän ennätti viettää Lemmenjoen ja Kultalan maisemissa. Viimeiset eläkevuotensa hän asusti Kultamieskodissa.

Yrjö ennätti huuhtoa kultaa sekä lapiomiehenä että koneellisesti, kuten muutkin ammattimaiset kullankaivajat. Koneellisen toiminnan uranuurtaja oli 1950-luvulla sukunimikaima Korhonen, jolla oli kaivinkone ja jonka palkkalistoilla myös Yrjö jonkin aikaa oli. Homma päättyi kuitenkin ikävästi, sillä Korhonen teki konkurssin ja miehiltä jäi palkkoja saamatta.

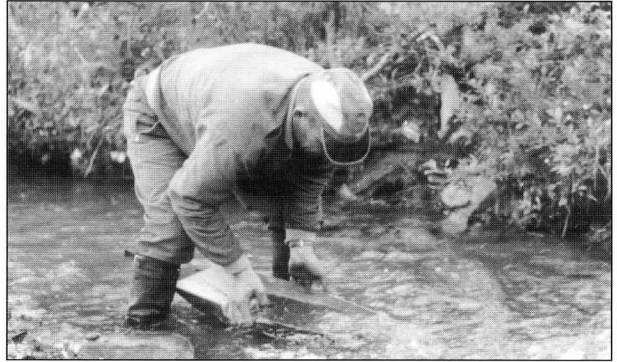
Yrjö Korhonen oli legendaarinen persoona, joka tunnettiin laajalti. Hänestä kiinnostui myös TV1, joka hänen henkilökuvansa kautta maaliskuussa 1993 esitteli kullankaivajan elämää ja mietteitä sekä tutustutti katsojat kullanhuuhtonnan salaisuuksiin ja kultamiesten tapahtumiin Lapissa.

Vaikka Yrjö Korhonen ei koskaan päässyt rikastumaan, oli hänen elämänsä rikasta Lapin karuissa olosuhteissa. Matkaa lähimmältä venereitiltä Yrjön valtaukselle oli yli 10 kilometriä ja kinttupolkua pitkin rinkat selässä sinne saavuttiin. Yrjön asumus ei ollut suuri, lautarakenteinen asuin- ja yksi varastohuone sekä tukevista kelohirsistä tehty savusauna. Siinä tämän kuulun kullankaivajan ulkoiset elämän puitteet vuonna 1964.

Mutta ei ihminen elä pelkästään leivästä. Myöhemmin hänellä oli myös tilaisuus matkustellakin ja elää helpommissakin olosuhteissa. Yrjön elämänilfilosofiaa kuvaavat hänen kuolinilmoituksessaan olleet säkeet:

Yrjö "Karhu Korhonen" esittelee kaatamansa karhun taljaa Irmalle ja Aunelle

Yrjö näytti kuinka kulta huuhdotaan vaskoolilla

Yrjön savusaunassa otettiin makoisat löylyt

Paluumatkan lepotauko Kultalan kämpällä 11.7–64

*Hän jäkäläparta viimeinen,
joka seurasi kutsua vapauden
saada itse määrätä matkastaan,
sen kolhut tuntea tunnossaan,
ja myöskin ilot elon sen.
Hänkö viimeinen -
elinkautinen. (Tiera)*

KOSKELAINEN- ERIKSSON SUKUKIRJA

Leena Hytönen ja hänen poikansa Olli Juhani Hytönen ovat tehneet sukukirjan Leenan (os. Turunen) isovanhempien Juho Koskelaisen ja hänen puolisonsa Amandan (os. Eriksson) suvusta.

Vuonna 1866 syntyneestä Juho (Johan) Koskelaisesta samoin kuin hänen tyttärestään Anjalan monitoimisesta pidetystä kättilöstä Lyyli Turusesta olemme lukeneet tässä lehdessä jo muutama vuosi sitten. Nyt on tämän vuoden huhtikuussa valmistuneeseen sukukirjaan koottu tietoa suvusta 1700-luvun lopulta tähän päivään saakka.

Koskelaisten puolelta löytyy ensimmäinen merkintä 1811 syntyneestä Juhon isoisästä talollinen Juho Eliaanpoika Koskelaisesta (Viipurin msrk:n Nurmen kylän talo n:ro 2), joka oli vihitty avioliittoon 1829 Vanhakylän Ampujan talosta kotoisin olevan Eeva Matintyttären kanssa.

Juhon tulevan puolison suvun osalta merkinnät alkavat Heinolan msrk:ssa 1790 Vanhalan talossa syntyneestä Mikko Simonpojasta, jonka pojan tyttärentytär oli Amanda Eriksson. Hänet vihittiin Pietarissa 1894 Juho Koskelaisen kanssa.

Varsin vahvat perintötekijät näyttivät Juho ja Amandan lapsilleen antaneen, sillä kumpikin eli lähes 90-vuotiaaksi. Neljästä tyttärestä taas kaksi vanhinta eli yli 90-vuotiaaksi, kolmas ennätti täyttää 88 ja nuorin 68.

Suvun kantaisästä ja - äidistä, Juhosta ja Amandasta onkin kirjassa jo sekä kuvia että tarinaa. Mukaan on mahtunut hänen Pietarin muistojaan ja valokuvia omassa Kolikkoimäen talossa Viipurissa vietetyistä Ukin 50-, 60- ja 70-vuotispäivistä. Kultahäitä vietettiin kesällä 1944 taas paljon ankeammissa tunnelmissa; Viipuri oli menetetty ja asuttiin Riihimäellä tyttären perheen omakotitalon vinttihuoneessa. Omaisuus oli jäänyt sodan jalkoihin, eläkkeitä ei silloin vielä ollut. Leena kuvaa kirjassa heidän ahkeraa ja vaatimatonta elämänsä, jota hän tunsu käyttäen kouluaikoina heitä aina Riihimäellä katsomassa.

Yritteliään miehenä Juho oli kokeillut onneaan myös Amerikassa. Kullan vuoleminen siellä ei oikein onnistunut, ja niinpä hän palasi suhteellisen nopeasti takaisin. Siirtolaisuusinstituutista saatujen tietojen mukaan hän lähti 35-vuotiaana 1.3.1902 Hangosta Arcturus-laivalla Englantiin ja edelleen Cunard Linen laivalla Yhdysvaltoihin määränpäänä Calumet. Matkan hinta oli 333 mk.

Muistoina Ukista ja Mummosta on Leenalla säilynyt rippilahjaksi saatu kuvaraamattu, Ukin nuoruudessaan tekemä haulikko ja Mummon perinnöksi jättämä rintanaula, kaksi lintua. Myös Amerikassa käynyt matka-arkku on edelleenkin tallella.

Juho ja Amanda Koskelainen perhekuvasa. Edessä Juho jaANGES tyttönen. Takana vasemmalla Siiri, Lyyli ja Jenny

Vuonna 1896 syntynyt Lyyli Turunen, joka jäi jo 39-vuotiaana leskeksi on sukukirjan keskeinen henkilö. Hänessä olisi ainesta laajempaankin esittelyyn, niin monessa hän ennätti pitkän elämänsä aikana olla mukana. Paitsi elämäntyössään kättilönä hän ansioitui vapaaehtoiseen kansalaistoimintaan monen hyvän asian ajajana. Näihin toimintoihin liittyviä kuvia ja muisteloita kirjassa onkin runsaasti.

Suvun kannalta mielenkiintoisia ovat myös Lyylin vieraskirjasta kopioidut käsialanäytteet isä-Juhosta alkaen. Yksi hellyttävämpiä on 10-vuotiaan Leenan huhtikuussa 1944 kirjoittama viesti ”Älä huolehdi Äiti”. Kirjasta löytyy myös Lyylin päästötodistus Loviisan ylemmästä kansakoulusta vuodelta 1909. Oma mielenkiintonsa Anjalan kunnan lehti-ilmoituksella vuodelta 1925, jolla julistettiin haettavaksi kättilön ja yhdistetty rokottajan toimi. Tässä tehtävässä Lyyli toimikin tasan 31 vuotta.

Talteen on jäänyt myös Viipurin raitiotielippu ja Lyylin antama maitorupivoiteen ohje: ”kermaa 1 dl, koivun tervaa 2 rkl ja sokeria 2 rkl. Tämä keitetään notkeaksi salvaksi nauriskupissa hellan päällä.” Silmä lähti aikanaan varsin yleinen lasten vaiva aikana, jolloin apteekin lääkkeitä ei ollut joka vaivaan.

Myös Juhon ja Amandan tyttärien ja heidän jälkeläistensä avioliitot ja rakkaustarinat ovat saaneet oman osastonsa kirjaan. Näin suvun tarina jatkuu ainakin Hytösten, Seppästen ja Saaristen sukujen nimillä näihin päiviin saakka yhä laajemmalle, maamme rajojen ulkopuolellekin leviten. Kirjassa muistetaan myös jo tästä ajasta siirtyneitä suvun vanhempia jäseniä, jotka omalla työpanoksellaan ovat olleet rakentamassa tätä maata sen nykyiseen vaurauteen.

Heikki Koskelainen

VUODEN 2004 KOTISEUTUMATKA

Perinteinen kotiseutumatkamme tehdään ensi vuonna jo toukokuun puolella. Ohjelman kohokohtia on tutustuminen Suomen toiseksi vanhimpaan kansakouluun Tervajoella, jossa tapaamme myös koulun nykyisiä opettajia ja oppilaita. Toisena erikoiskohteena on opastettu käynti Viipurin linnassa ja sen museossa.

Lähempiä tietoja matkasta saat lehtemme maaliskuun numerossa. Varaathan jo nyt almanakkaasi aikaa tähän mielenkiintoiseen matkaan.

Vahviala-juhlien osallistujia Linnankosken lukiossa, edessä Ilmari Susiluoto ja Hannu Koskelainen

Vuosikokous Porvoossa

Kaksivuotiskauden 2001-2003 sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Vahviala-juhlien yhteydessä Porvoon Linnankosken lukiossa 8.7.2003.

Liekö helteinen sää ja juhlien muu ohjelma väsyttäneet jäseniä siinä määrin, että sukuseuran vuosikokouksessa oli tällä kertaa tavallista vähemmän eli vain 23 osanottajaa.

Seuran kunniapuheenjohtajan Hannu Koskelaisen johdolla kokous sujui sutjakkaasti. Edellisen kauden toimintakertomus ja tilit hyväksyttiin. Samoin vahvistettiin entisten kokemusten pohjalta rakennettu toimintasuunnitelma alkaneelle kaksivuotiskaudelle 2003-2005.

Johtokunnan uudet jäsenet, Leena Koskelainen, Hannu Koskelainen ja Anu-Leena Koskelainen

Erovuorossa olleiden johtokunnan jäsenten Ilmi Koskelaisen ja Anneli Fermin tilalle valittiin Leena Koskelainen Hollolasta ja Hannu Koskelainen Kausalasta. Toimintakauden aikana kuolleen Toini Pellikan tilalle valittiin Anu-Leena Koskelainen.

Johtokunnan puheenjohtaja Heikki Koskelainen ja varapuheenjohtaja Raija Putus valittiin uudelleen. Muina johtokunnan jäseninä jatkavat Pekka Koskelainen (sihteeri), Maija-Liisa Laakso, Hilikka Mattila (rahastonhoitaja) ja Soili Roihio. Myös tilintarkastajat Juhani Partanen ja Pirjo Mäki-Korte sekä heidän varahenkilönsä Anja Laitinen ja Jukka Hyske valittiin uudelleen.

Virallisten asioiden tultua käsitellyksi luovutettiin Karjalan Liiton myöntämä hopeinen ansiomerkki seuran johtokunnan sihteerille ja jäsenlehden toimittajalle Pekka Koskelaiselle. Liiton pronssisen ansiomerkkin saivat johtokunnan pitkäaikaiset jäsenet Raija Putus, Terttu Loven ja Hilikka Mattila.

Koskelaisten juuret

Nykyisin meitä koskelaisia asuu eri puolella uomea. Niin tavalliselta kuin sukunimemme kuulostaakin, niin yli 90 % tätä nimeä kantavista ja heidän jälkeläisistään polveutuu entisessä Viipurin maalaiskunnassa 1600-luvulla asuneesta kanta-isästä Tuomas Henrikinpojasta, jonka poika Heikki oli syntynyt 1657. Viipurin maalaiskunnasta erotettiin sittemmin vuonna 1921 Vahviala omaksi kunnakseen. Kun suvun syntysijoilta Vahvialan Koskelasta oli Viipurin keskusta matkaa linnuntietä vain n. 20 kilometriä, oli luonnollista, että koskelaisia muutti ajan mittaan myös kaupunkiin työtä ja elantoa hakemaan.

Väestörekisterikeskuksen sukunimikartasta käy ilmi, että ennen vuotta 1944 syntyneillä oli syntymäpaikkana useimmiten

Vahviala	205
Viipurin mlk	98
Viipuri	55

Sodan jälkeistä yleistä muuttoliikettä ja erityisesti karjalaisten sijoittumista kuvaa vuoden 1966 syntyneiden jakautuma:

Helsinki	35
Porvoon mlk	23
Lahti alle	20

Suuri sukunimikirja

Hannu Koskelainen
Puheenvuoro Porvoon seurakunnan
tilaisuudessa lokakuussa:

Uudistuva kirkko

Tämän ajan ihmisen kasvukehitystä seurattessa tulee kysyneeksi, että mitenkähän sitä entisaikaan oikein osattiinkaan kasvaa, kun ei ollut syntymättömien ultraäänitutkimuksia, neuvoloita, kouluavustajia, koulupsykologeja, nuorisoneuvoloita ym. Eli kaikkia sellaisia palveluita, joita nykyinen vapaa kasvatus välttämättä tarvitsee. On tehtävä jatkokysymys: Mihin tuo ylenpalttinen huolenpito on johtanut?

Ennen päätelmää on syytä palauttaa mieleen entisajan kasvatustavat, jolloin koti ja perhe olivat yhteiskunnan peruspilareita. Kasvatus tehtiin kurissa ja Herran nuhteessa, jolloin elämänohjeena oli Jumalan pelko on viisauden alku. Muistuu mieleen, miten jokaisen lapsiperheen ovenpielessä oli norjat koivurisut vitsaksi tottelemattomuudesta.

Kouluissa järjestys säilyi, säännöistä piittaamaton oppilas määrättiin nurkkaan häpeämään. Toisinaan opettaja määräsi rikkeestä sormet pulpetille ja napsautti karttakepillä päälle. Jos oppilaan kolttosena vaivuus vaati, niin mikään ei estänyt opettajaa viemään oppilasta eteiseen ja antamaan siellä tukkapölytyksen. Järjestykseen käytetyt pelotteet ja kuritukset olivat kaikki sallittuja.

Vaan oli aikuisillakin omat päätelmänsä. Ankara ukonilma oli ”Jumalan ilma”. Se oli varoitus ihmisistä voimakkaammasta maailman valtiaasta; Jumalasta, joka näin ilmaisi tyytymättömyytensä.

Kristillisestä kasvatuksesta ja elintavasta pidettiin kirkon toimesta huolta. Kevättalvisin pidettiin kylissä lukuja eli kinkereitä, joissa seurakunnan pappi kuulusteli raamatun osaamista, luetti, kuulusteli ja nuhteli, jos aiheita ilmeni. Tilaisuudessa valittiin myös kylän vanhin, nuhteeton ikämies vaalimaan kylän kristillistä elämää ja nuhteettomuutta yleensäkin. Jumalan käskyjä kuunneltiin, ja hänen tahtonsa oli elämänohje, jonka varassa koko yhteiskunta toimi.

Tätä nykyistä menoa tarkastellessa on usein tullut mieleeni ajatus, josko Jumala onkin pantu viralta tai ainakin sitä yritetään. Tai, että Jumalasta on tehty yleismies, jonka tulee hyväksyä kaikki ihmisten tekemiset aina homoparien vihkimiseen saakka.

Tiedetään, että jokainen aikansa ihminen on päivitellyt sen aikaista maailman menoa ja haikaillut entiseen hyvään aikaan huomaamatta, että maailma on mennyt eteenpäin ja hautausmaat täyttyneet korvaamattomista ihmisistä. Tästä huolimatta yksiselitteisen vastauksen antaminen esittämäni kysymykseen on liian pitkällinen. Jokainen saa vastauksen seurattessaan päivän lehtiä, joissa kerrotaan alkoholi-, huume- ja rikollisongelmista samanaikaisesti kuin kas-

vatustieteiden viisastelijat vaativat kasvatukseen yhä laajempia yksilön vapauksia.

Mutta kun Jumalasta tehdään hanttimiestä ja kun kirkolliset menot saavat yhä etenevässä määrin tivo-
lien tuntua, niin ei voi olla huolestumatta niiden uskonsisarten ja -veljien kanssa, jotka kaipaavat entisiä tapoja. Olisiko käymässä niin, että samalla kun toreilta ja diskoista haetaan pääoven kautta väkeä kirkkoon, niin vakaa kirkkoväki poistuu hiljaa kirkon sivuovesta. Tällaisia ajatuksia tulee mieleen seurattessa kirkon uudistumista nykyajan ihmiselle soveltuvaksi.

Johtokunta kokoontui 27.10.2003

Heikki, Leena, Hannu ja Anu-Leena Koskelainen
Maija-Liisa Laakso, Raija Putus ja Hilikka Mattila

Koskelaiset

Vast. toimittaja Heikki Koskelainen
Leppisaarentie 10 C
00830 Helsinki
puh. 09-755 33 57, 050-56 34 065
heikki.koskelainen@kolumbus.fi

Toimittaja Pekka Koskelainen
Vuorenpeikontie 5 B 132
00820 Helsinki
puh. 09-786 380, 0400-918 375

Paino Formato Oy, Porvoo

Julkaisija Koskelaiden Sukuseura ry

Tilausmaksu 9 € sisältyy jäsenmaksuun

Pankkitili Nordea 126230-518535